

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 329

din 12 mai 2026

Prin adresa privind lucrarea nr. 25-1773 din data de 16.03.2026, înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 4388/2026, Inspekția Judiciară - Direcția de inspekție pentru procurori a înaintat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea aprobării, Raportul de control tematic privind modalitatea de respectare a dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți în cauzele având ca obiect contestația privind durata procesului penal, precum și măsurile luate, atât de către procurorii cu funcție de conducere, cât și de către procurorii cu funcție de execuție, în sensul respectării dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți.

Prin aceeași adresă, Inspekția Judiciară a menționat că nu au fost formulate obiecții la raportul de control și a transmis suportul optic ce conține raportul scanat și în format editabil.

Analizând Raportul Inspekției Judiciare nr. 25-1773/2026 și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru procurori reține următoarele:

Prin Ordinul nr. 102 din data de 29.07.2025, emis de inspectorul-șef adjunct al Inspekției Judiciare, s-a dispus efectuarea unui control tematic la unitățile de parchet, având ca obiective verificarea modalității de respectare a dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți stabilite în contestațiile privind durata procesului penal, precum și măsurile luate atât de procurorii cu funcții de execuție, cât și de procurorii cu funcții de conducere, în sensul respectării dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți.

În ceea ce privește durata verificărilor, prin Ordinul nr. 102/29.07.2025 s-a stabilit ca acestea să se efectueze în perioada 01.09.2025 - 01.12.2025, iar, ulterior, prin Ordinul nr. 163 din data de 28.11.2025, emis de inspectorul-șef adjunct al Inspekției Judiciare, durata controlului a fost modificată, în sensul că verificările urmau a fi efectuate până la data de 15.12.2025.

Verificările au vizat dosarele de urmărire penală nesoluționate la data de 01.09.2025, în care au fost admise contestații privind durata procesului penal, și au fost efectuate în perioada 01.09.2025 - 15.12.2025 de echipa de control numită prin Ordinul menționat anterior.

Controlul a fost efectuat pe baza datelor și informațiilor comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și, centralizat, de către fiecare parchet de pe lângă curtea de apel, cu privire la unitățile de parchet din circumscripție.

Cu titlu prealabil, Inspecția Judiciară a reținut că verificări asupra situației dosarelor în care au fost admise contestații privind durata procesului penal au mai fost efectuate în cadrul lucrărilor nr. 21-2710 și nr. 21-2712, fiind întocmit Raportul de control tematic mixt nr. 21-2710/2712 din 28.01.2022, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 103/07.07.2022.

Măsurile propuse prin raportul anterior, relevante pentru obiectul prezentului control și implementabile la nivelul Ministerului Public, au vizat, în esență, modificarea Regulamentului de ordine interioară al parchetelor, în sensul introducerii Registrului de evidență a contestațiilor privind durata procesului penal și a termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți, actualizarea evidențelor existente la nivelul fiecărei unități de parchet cu date și informații privind soluțiile pronunțate în această materie, verificarea lunară de către procurorii cu funcții de conducere a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți, precum și respectarea de către procurori a imperativului echitabilității procedurii, din perspectiva caracterului rezonabil al duratei acesteia.

În ceea ce privește implementarea acestor măsuri, Inspecția Judiciară a constatat că Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1106/31.08.2023, cuprinde, la art. 205, poziția A.44, *Registrul de evidență a contestațiilor privind durata procesului penal și a termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți* (R-54). S-a reținut că ținerea acestui registru este obligatorie pentru toate unitățile de parchet, iar registrul se regăsește în aplicația „ReGiSTRe”, datele și informațiile necesare completării acestuia fiind preluate automat din aplicația ECRIS.

De asemenea, în raport s-a reținut că aplicația ECRIS a fost actualizată la data de 19.07.2022, când a fost introdus câmpul „*termen*”, și la data de 20.12.2024, când a fost adăugat câmpul „*dată contestație*”, astfel că, în prezent, aceasta asigură evidențierea și monitorizarea cauzelor penale în care au fost admise contestații privind durata procesului penal, cu condiția introducerii tuturor datelor și informațiilor necesare în aplicație.

În urma verificărilor efectuate, Inspecția Judiciară a constatat că, la data de 01.09.2025, la nivelul Ministerului Public au fost identificate 2212 cauze penale aflate în lucru, în care au fost

admise contestații privind durata procesului penal. Dintre acestea, 2007 cauze vizau dosare în care fusese admisă o contestație, iar 205 cauze vizau dosare în care fuseseră admise două sau mai multe contestații privind durata procesului penal.

Totodată, din datele statistice prezentate în raport rezultă că, raportat la data de 01.09.2025, în 1301 dosare nu fusese respectat termenul stabilit de judecătorul de drepturi și libertăți în temeiul art. 488⁶ din Codul de procedură penală, iar în 911 dosare termenul stabilit de judecătorul de drepturi și libertăți nu se împlinise.

Sub aspectul modului de stabilire a termenului de soluționare a cauzei de către judecătorul de drepturi și libertăți, Inspekția Judiciară a reținut că acesta a fost stabilit fie prin indicarea unei date calendaristice, fie prin menționarea unei perioade care curge de la data pronunțării, comunicării încheierii prin care a fost admisă contestația, de la data restituirii dosarului sau de la alte elemente determinabile, fără ca această modalitate de stabilire a termenului să afecteze, în mod concret, posibilitatea unităților de parchet de a evidenția și monitoriza cauzele respective.

În ceea ce privește cauzele indicate pentru nerespectarea termenelor fixate în procedura contestației privind durata procesului penal, din raport rezultă că acestea s-au situat, în majoritatea situațiilor, în plan obiectiv, fiind determinate de volumul mare de activitate, deficitul de personal la nivelul unităților de parchet și al organelor de cercetare penală, complexitatea cauzelor, dificultățile de administrare a probatoriului, redistribuirea dosarelor, existența unor elemente de extraneitate, încărcătura pe procuror sau pregătirea insuficientă a unor lucrători de poliție judiciară delegați în cauze.

În același timp, Inspekția Judiciară a constatat existența unor carențe în planul efectuării cu un grad adecvat de ritmicitate a actelor de urmărire penală ulterior admiterii contestațiilor privind durata procesului penal, precum și existența unei practici neunitare și, parțial, ineficiente în ceea ce privește activitatea de supraveghere a urmăririi penale.

Astfel, în raport s-a reținut că, pentru dosarele în care procurorul exercită supravegherea urmăririi penale, nu a fost identificată o abordare unitară, programatică, circumscrisă elaborării unui circuit clar al dosarului primit de la instanță, care să asigure accesarea și studierea de îndată a dosarului de către procurorul de caz, precum și existența unor practici unitare privind elaborarea de dispoziții scrise cu privire la activitățile de urmărire penală necesare pentru finalizarea investigației penale, cu termene clar stabilite.

În ceea ce privește dosarele aflate la urmărire penală proprie, cu excepția elementelor delegate organelor de poliție judiciară, Inspekția Judiciară a constatat că nu a fost identificată o modalitate clară și unitară în care soluția de admitere a contestației privind durata procesului penal să fie reflectată în planul de anchetă ori în termenele fixate pentru îndeplinirea activităților probatorii și procesuale necesare.

De asemenea, s-a reținut caracterul sporadic al activităților de urmărire a respectării dispozițiilor procurorului, în foarte puține situații rezultând o ritmicitate adecvată a demersurilor procurorilor în materia actelor efective de supraveghere a urmăririi penale și, respectiv, de verificare a îndeplinirii activităților delegate în dosarele cu urmărire penală proprie.

Inspekția Judiciară a constatat și existența unei ponderi nejustificat de mari a dosarelor cu contestații privind durata procesului penal admise în care se utilizează exclusiv practica dispozițiilor verbale adresate organelor de poliție judiciară, precum și a unor situații în care nu au fost identificate demersuri subsumate supravegherii urmăririi penale.

În raport s-a subliniat că admiterea unei contestații privind durata procesului penal presupune, prin ea însăși, o situație specială, care ar trebui să genereze o prioritizare a investigației penale, existând deja o depășire constatată a duratei rezonabile de efectuare a urmăririi penale, ceea ce impune o rigurozitate sporită a activității de supraveghere și o reflectare explicită a demersurilor efectuate pentru finalizarea dosarului.

O a doua categorie de deficiențe a fost identificată la nivelul verificării ierarhice de către conducerile unităților de parchet a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți și a exercitării unui control operativ curent riguros asupra activității procurorilor în cauzele în care au fost admise contestații privind durata procesului penal.

Sub acest aspect, Inspekția Judiciară a constatat că nu la toate unitățile de parchet s-a apreciat necesară includerea unor asemenea obiective în programul de activitate și, cu atât mai puțin, nu s-a realizat conformarea privind verificarea lunară a situației dosarelor, astfel cum s-a aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 103/07.07.2022, ca urmare a propunerilor formulate prin raportul anterior.

În același sens, s-a reținut că, la puține unități de parchet există proceduri implementate prin ordine, apte să asigure punerea periodică la dispoziția conducerii a datelor utile pentru urmărirea progresului dosarelor cu contestații privind durata procesului penal admise, controlul ierarhic materializându-se, de cele mai multe ori, în apropierea expirării termenului fixat, moment tardiv pentru remedierea unor eventuale perioade de inactivitate sau a lipsei de ritmicitate.

Totodată, Inspekția Judiciară a reținut lipsa unor circuite informaționale implementate prin ordine, care să asigure informarea ierarhică periodică, lunară, cu implicarea procurorilor cu funcție de execuție, asupra progresului concret al investigațiilor în care au fost admise contestații privind durata procesului penal.

În raport au fost indicate și o serie de bune practici identificate la nivelul unor unități de parchet, precum realizarea periodică a controlului operativ al dosarelor cu contestații privind durata procesului penal admise, organizarea unor întâlniri periodice de analiză a situației acestor dosare, întocmirea de informări lunare de către prim-procuror, includerea în programul

de activitate a unor obiective privind verificarea respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți, stabilirea prin ordin a unor proceduri de lucru pentru gestionarea și monitorizarea acestor dosare și generarea periodică, pentru uzul procurorilor, a unor situații privind cauzele în care s-a admis contestația privind durata procesului penal și termenele stabilite.

La finalul raportului, Inspekția Judiciară a propus elaborarea la nivel centralizat, fie la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fie la nivel de parchete de pe lângă curțile de apel, a unei metodologii care să stabilească o modalitate simplă, eficientă și riguroasă prin care să se asigure luarea la cunoștință de îndată de către procurorul de caz a situației în care a fost admisă o contestație privind durata procesului penal, efectuarea cu ritmicitate a actelor sau activităților de urmărire penală și monitorizarea, atât de către procurorii cu funcție de execuție, cât și de către procurorii cu funcție de conducere, a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți.

Finalitatea acestei metodologii a fost circumscrisă, în cuprinsul raportului, următoarelor direcții: înregistrarea tuturor datelor și informațiilor necesare în aplicația ECRIS, repartizarea și înaintarea de îndată către procurorul de caz a dosarului restituit de instanță în care a fost admisă o contestație privind durata procesului penal, întocmirea notelor ori ordonanțelor de îndrumare, dispoziție, supraveghere sau delegare de către procurorul de caz, generarea lunară de rapoarte privind aceste dosare și verificarea de urmărire, lunară, de către procurorii cu funcție de conducere, a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți.

Totodată, s-a propus modificarea fișei din Anexa 2 la Regulamentul din 10 decembrie 2024, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1674/2024 și publicat în Monitorul Oficial nr. 9 bis din 09.01.2025, prin includerea în aceasta a unor câmpuri dedicate situației contestațiilor privind durata procesului penal admise în dosarele lucrate ori supravegheate de procurorul evaluat și a controalelor efectuate, relevante în această materie.

Secția pentru procurori constată că verificările Inspekției Judiciare au fost efectuate și concretizate în Raportul nr. 25-1773/2026 cu respectarea Normelor pentru efectuarea lucrărilor de inspekție, fiind îndeplinite obiectivele stabilite prin Ordinul nr. 102 din data de 29.07.2025, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr. 163 din data de 28.11.2025, emise de inspectorul-șef adjunct al Inspekției Judiciare.

Totodată, Secția pentru procurori reține că raportul realizează o analiză amplă a modalității de evidențiere și monitorizare a dosarelor în care au fost admise contestații privind durata procesului penal, atât prin raportare la implementarea măsurilor dispuse anterior prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 103/07.07.2022, cât și prin raportare la situația concretă a dosarelor aflate în lucru la data de 01.09.2025.

Secția pentru procurori apreciază că propunerea privind elaborarea la nivel centralizat a unei metodologii este întemeiată, având în vedere necesitatea asigurării unei practici unitare la nivelul unităților de parchet, atât sub aspectul circuitului dosarului restituit de instanță după admiterea unei contestații privind durata procesului penal, cât și sub aspectul obligației de monitorizare efectivă, ritmică și verificabilă a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți.

În același timp, Secția pentru procurori reține că modalitățile concrete prin care această metodologie urmează să fie pusă în aplicare trebuie să rămână suficient de flexibile pentru a permite adaptarea la specificul fiecărei unități de parchet, la volumul de activitate, la resursele umane disponibile, la modul de funcționare a aplicațiilor informatice utilizate și la particularitățile cauzelor în care au fost admise contestații privind durata procesului penal.

Din această perspectivă, Secția apreciază că nu este oportună aprobarea, prin prezenta hotărâre, a unor direcții punctuale și detaliate de implementare, care ar putea conduce la o formalizare excesivă a activității procurorilor și a procurorilor cu funcții de conducere, fără a garanta, prin ele însele, creșterea efectivă a ritmicității urmăririi penale. Scopul urmărit prin elaborarea metodologiei trebuie să fie acela de a crea un mecanism simplu, eficient și adaptabil de monitorizare, iar nu de a institui obligații administrative uniforme, indiferent de situația concretă a dosarului ori de organizarea fiecărei unități de parchet.

Astfel, în ceea ce privește propunerea referitoare la înregistrarea tuturor datelor și informațiilor necesare în aplicația ECRIS, la rubricile „Istoric stadii urmărire penală și soluții în cauză” - tab 4, „Documente referitoare la dosar” - tab 11 și „Transferul dosarelor de la parchet la instanță” - tab 14, Secția reține că aceasta vizează o modalitate tehnică de lucru care presupune corelarea cu funcționalitățile aplicațiilor informatice existente, cu posibilitățile efective de completare automată sau manuală a datelor și cu modul de utilizare a aplicației „ReGiSTRe”. În aceste condiții, deși evidențierea riguroasă a cauzelor este necesară, stabilirea exactă a rubricilor, câmpurilor și momentelor de completare trebuie realizată în funcție de particularitățile unităților de parchet, iar nu impusă direct prin hotărârea Secției.

Referitor la propunerea privind repartizarea și înaintarea de îndată către procurorul de caz a dosarului restituit de către instanță în care a fost admisă o contestație privind durata procesului penal, anterior trimiterii dosarului la organele de cercetare penală care efectuează urmărirea penală, Secția apreciază că, deși o asemenea modalitate poate constitui o bună practică, aceasta nu poate fi consacrată ca regulă rigidă și uniformă. Circuitul dosarului poate varia în funcție de stadiul urmăririi penale, de locul în care se află materialul de urmărire penală, de natura actelor ce trebuie efectuate și de organizarea concretă a unității de parchet, astfel că această chestiune trebuie reglementată într-o manieră flexibilă prin metodologia ce urmează a fi elaborată.

În ceea ce privește propunerea privind întocmirea notelor/ordonanțelor de îndrumare, dispoziție, supraveghere/delegare sau a oricăror alte dispoziții scrise de către procurorul de caz, imediat după restituirea dosarului de către instanță și anterior trimiterii acestuia organelor de cercetare penală, Secția reține că aceasta poate fi utilă în cauzele complexe sau în cauzele în care se impune stabilirea expresă a unor acte de urmărire penală. Cu toate acestea, transformarea acestei modalități într-o obligație generală, aplicabilă tuturor cauzelor, indiferent de obiect, complexitate sau stadiu procesual, riscă să conducă la o încărcare formală a activității procurorului, fără un beneficiu proporțional în planul eficienței urmăririi penale. Prin urmare, metodologia trebuie să poată distinge între situațiile în care dispozițiile scrise sunt necesare și cele în care monitorizarea poate fi realizată prin alte instrumente eficiente.

Referitor la propunerea privind generarea lunară de rapoarte din aplicația ECRIS sau generarea Registrului de evidență a contestațiilor privind durata procesului penal și a termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți, precum și transmiterea acestora către procurorii cu funcție de execuție, Secția reține că periodicitatea, conținutul și modalitatea de comunicare a acestor situații trebuie stabilite în raport de necesitățile concrete ale fiecărei unități de parchet. Impunerea unei obligații lunare uniforme poate genera, în anumite situații, un volum administrativ suplimentar, mai ales acolo unde există deja evidențe informatice funcționale ori unde numărul cauzelor vizate este redus. Prin urmare, este preferabil ca metodologia să stabilească principiul monitorizării periodice, lăsând unităților competente posibilitatea de a identifica instrumentul cel mai eficient.

În ceea ce privește propunerea privind verificarea lunară, de către procurorii cu funcție de conducere, a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți și exercitarea unui control operativ curent riguros asupra activității procurorilor în cauzele în care au fost admise contestații privind durata procesului penal, Secția apreciază că obiectivul urmărit este justificat, însă formularea unei obligații lunare, cu caracter general, poate conduce la suprapunerea cu mecanismele de control managerial deja existente și la o formalizare excesivă a activității de conducere. Controlul exercitat de procurorii cu funcții de conducere trebuie să fie efectiv, adaptat riscului concret de depășire a termenului și particularităților cauzei, iar nu raportat exclusiv la o periodicitate prestabilită.

Pentru aceste motive, Secția pentru procurori apreciază că se impune aprobarea propunerii generale privind elaborarea unei metodologii centralizate, însă nu și aprobarea, ca atare, a direcțiilor punctuale de implementare propuse în raport, acestea urmând a fi analizate, nuanțate și, după caz, valorificate în cadrul procesului de elaborare a metodologiei de către structurile competente ale Ministerului Public.

În ceea ce privește propunerea de modificare a fișei din Anexa 2 la Regulamentul din 10 decembrie 2024, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori nr. 1674/2024, prin includerea

unor câmpuri dedicate situației contestațiilor privind durata procesului penal admise în dosarele lucrate ori supravegheate de procurorul evaluat și a controalelor efectuate, Secția are în vedere propunerea Comisiei nr. 1 procurori din data de 06.05.2026, în sensul respingerii acestei modificări, pe care și-o însușește.

Sub acest aspect, Secția reține că aspectele referitoare la durata procesului penal și la respectarea termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți sunt relevante pentru evaluarea activității profesionale a procurorilor numai în măsura în care pot fi corelate cu conduita profesională concretă a procurorului evaluat. Or, nerespectarea acestor termene poate fi determinată de o pluralitate de factori obiectivi, precum complexitatea cauzei, volumul de activitate, deficitul de personal, activitatea organelor de cercetare penală, redistribuirea dosarelor, existența unor elemente de extraneitate sau alte împrejurări care nu pot fi imputate automat procurorului de caz.

În aceste condiții, introducerea unor câmpuri distincte în fișa de evaluare, dedicate exclusiv contestațiilor privind durata procesului penal admise, ar putea conduce la o individualizare excesivă a unei problematice care are, în numeroase situații, cauze preponderent organizatorice sau structurale. Evaluarea profesională trebuie să rămână centrată pe activitatea concretă, calitatea lucrărilor, eficiența și conduita procurorului, iar aspectele privind dosarele în care au fost admise contestații privind durata procesului penal pot fi valorificate, atunci când este cazul, în cadrul criteriilor deja existente, fără a fi necesară modificarea fișei de evaluare.

Totodată, Secția apreciază că o asemenea modificare a instrumentului de evaluare presupune o analiză mai amplă asupra impactului acesteia asupra procedurii de evaluare profesională, asupra modului de colectare a datelor și asupra riscului de a crea indicatori formali, care să nu reflecte întotdeauna conduita profesională efectivă a procurorului evaluat. În lipsa unei asemenea analize, modificarea propusă nu apare ca fiind oportună.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 86 alin. (2) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu unanimitatea, respectiv majoritatea voturilor valabil exprimate;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr. 25-1773/2026 privind modalitatea de respectare a dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți în cauzele având ca obiect contestația privind durata procesului penal, precum și măsurile luate, atât de către procurorii cu funcție de conducere, cât și de către procurorii cu funcție de execuție, în sensul respectării dispozițiilor judecătorului de drepturi și libertăți.

Art.2 - Aprobă propunerea privind elaborarea la nivel centralizat, fie la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fie la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, a unei metodologii care să stabilească o modalitate simplă, eficientă și riguroasă prin care să se asigure: luarea la cunoștință de îndată de către procurorul de caz a situației în care a fost admisă o contestație privind durata procesului penal și nu la momentul în care dosarul intră în unitatea de parchet cu propunerea organelor de cercetare penală; efectuarea cu ritmicitate a actelor sau activităților de urmărire penală; monitorizarea, atât de către procurorii cu funcție de execuție, cât și de către procurorii cu funcție de conducere, a respectării termenelor stabilite de judecătorul de drepturi și libertăți.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție, Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și parchetelor de pe lângă curțile de apel.

Data în București, la data de 12 mai 2026

Vicepreședinte,

Procuror Bogdan-Silviu STAIU

